

Új szövetség

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Ézsaiás 56:6-7; Jeremiás 31:31-34;
Hóseás 2:18-20; Máté 5:17-28; 27:51; Zsidók 8:7-8; 10:4

„Íme, eljönnek majd a napok – ezt mondja az ÚR –, és új szövetséget kötök Izráel és Júda házával” (Jer 31:31, ÚRK).

Évekkel ezelőtt egy magazinban megjelent egy karikatúra. Egy üzletvezető vezetőik csoportja előtt állt, mosószerral a kezében. Büszkén mutatott rá a dobozon lévő, nagy, piros betűs *ÚJ* felíratra, amiből természetesen lehetne arra következtetni, hogy új a termék. „Az *ÚJ* felirat az, ami új a dobozon!” – mondta a férfi. Vagyis egyszerűen csak annyi változott, annyi volt új, hogy rákerült a dobozra az *ÚJ* szó, különben minden más változatlan maradt.

Bizonyos értelemben az új szövetség is hasonlóan mondható. Az alapja, a reménység, amit találunk benne, az alapvető feltételei megegyeznek a régi szövetségével, ami mindig is Isten kegyelmi szövetsége volt és az emberi gyengeségeken, vereségeken túlmutató szeretetre épült.

HETI ÁTTEKINTÉS: Milyen párhuzamokat találunk a régi és az új szövetség között? Mi a törvény szerepe a szövetségben? Kik között kötött a szövetség? Mit ért *A zsidókhöz írt levél* azon, hogy „*jobb szövetség*” (Zsid 8:6)? Mi a kapcsolat a szövetség és a mennyei szentély között?

„ÍME, ELJÖNNEK MAJD A NAPOK...”

Olvassuk el Jer 31:31-34 verseit, majd válaszoljunk az alábbi kérdésekre!

1. Ki kezdeményezte a szövetséget?

2. Kinek a törvényéről van itt szó? Milyen törvény ez?

3. Mely versek emelik ki azt, hogy Isten kapcsolatot keres a népevel?

4. A szövetséges kapcsolatnak Isten melyik tette képezi az alapját?

Világos, hogy az új szövetség nem sokban különbözik a régitől, amit Isten a Sínai-hegynél kötött Izraellel, és ami valójában nem avult el, nem vált idejétmúlttá. Csak azzal volt a probléma, hogy megtörték (lásd Jer 31:32).

Az iménti kérdésekre adandó minden választ megtalálunk ebben a négy versben, ami azt bizonyítja, hogy az „ó szövetség” számos része megmarad az újban is. Az „új szövetség” bizonyos értelemben „megújult szövetség”, az előző kiegészítése, teljessé tétele.

Összpontosítsunk Jer 31:34 utolsó részére, amelyben az Úr kijelenti, hogy megbocsátja népe bűnét, gonoszságát! Törvényét a szívünkbe írja, belénk helyezi, miközben továbbra is hangsúlyozza, hogy megbocsátja bűneinket és gonoszságunkat, amelyek megszegik a szívünkbe írt törvényt. Látni bizonyos ellentmondást vagy feszültséget e két gondolat között? Ha nem, miért nem? Mit jelent Róm 2:15 versében az, hogy Isten a szívünkbe írja törvényét? Lásd még Mt 5:17-28!

A mai igeszakaszok alapján mit felelnénk arra a felvetésre, miszerint a Tízparancsolat (vagy konkrétan a szombat parancsolata) érvénytelenné vált az új szövetség alatt? Van egyáltalán bármi ezekben a versekben, ami erre mutat? Viszont hogyan lehet ebből a szakaszból éppen a törvény állandóságát bizonyítani?

ISTENNEK A SZÍVBEN VÉGZETT MUNKÁJA

Amikor Júda déli országa a végnapjait élte és a népet Babilonba hurcolták fogságba, Jeremiás próféta által Isten bejelentette az „új szövetséget”. Először itt találkozunk a Bibliában ezzel a képpel. Persze amikor (úgy százötven évvel Jeremiás kora előtt) Izrael északi királyságának tíz törzse a pusztulás szélére került, Isten már említett egy másik szövetséget, akkor Hóseás próféta által (Hós 2:18-20).

Olvassuk el Hós 2:18-20 verseit, és figyeljük meg a párhuzamot aközött, amit az Úr itt, illetve amit Jer 31:31-34 szakaszában mondott! Milyen hasonlattal találkozunk mindkét esetben? Mit árul ez el a szövetség alapvető jelentőségéről és természetéről?

Történelmi pillanatokban, amikor a nép lázadása és hitetlensége akadályozta Istennek a szövetséges népére vonatkozó terveit, az Úr prófétákat küldött, hogy hirdessék: még nem ért véget Istennek a hűségeseivel kötött szövetsége. Bármennyire hitelenné is váltak az emberek, akármilyen mélyre süllyedtek a hitehagyásban, a lázadásban és az engedetlenségben, az Úr kijelenti, hogy kész szövetségi kapcsolatba lépni mindazokkal, akik hajlandóak megtérni, engedelmeskedni és igényelni az ígéreteit.

Keressük ki az alábbi verseket! Nem említik ugyan konkrétan az új szövetséget, mégis milyen elemek vannak bennük, amelyek az amögött meghúzódó elveket tükrözik?

Ez 11:19 _____

Ez 18:31 _____

Ez 36:26 _____

„Olyan szívet adok nekik, amellyel megismernek engem, hogy én vagyok az ÚR” (Jer 24:7, ÚRK) – jelenti ki Isten. „Eltávolítom testükből a kőszívet, és hússzívet adok nekik” (Ez 11:19, ÚRK). „Új szívet... és új lelket adok belétek... Lelkemet adom belétek” (Ez 36:26-27, ÚRK). Istennek ez a munkája képezi az új szövetség alapját.

Mit felelnénk, ha valaki ezt mondaná nekünk: „Új szívet szeretnék, arra vágyom, hogy a szívembe legyen írva a törvény, szeretnék olyan szívet, ami ismeri az Urat – de nem tudom, hogyan kaphatom meg!”

Ó ÉS ÚJ SZÖVETSÉG

„Az idegeneket, akik csatlakoznak az Úrhoz, és őt szolgálják, akik szeretik az ÚR nevét, és az ő szolgálói lesznek, mindazokat, akik vigyáznak, hogy meg ne sértsék a szombatot, és ragaszkodnak szövetségemhez, elviszem szent hegyemre, és örömet szerzek nekik abban a házban, ahol hozzám imádkoznak. Egőldozataik és véresáldozataik kedvesek lesznek oltáromon, mert az én házamat imádság házának fogják majd nevezni, minden nép számára” (Ézs 56:6-7, RÚF).

Jeremiás kijelenti, hogy Isten szövetséget köt majd „Izrael házával” (Jer 31:33). Azt jelentené ez, hogy kizárólag az Ábrahám magvából valók, a vér szerinti, született zsidók kapják csak az ígéreteket? Nem! Valójában még az ószövetségi időkben sem így volt. Az természetesen igaz, hogy a zsidó nép egésze kapta a szövetségi ígéreteket, de nem mindenki más kizárásával. Éppen ellenkezőleg! Isten mindenkit hívott, zsidókat és pogányokat: részesüljenek az ígéretekből, de el kellett fogadniuk, hogy belépnek a szövetségbe. Ma sincs ez másként.

Olvassuk el az Ézsaiástól fentebb idézett szöveget! Milyen feltételekkel kell számolni azoknak, akik szolgálni akarják az Urat? Különbözik lényegében, amit az Úr tőlük kért attól, amit ma tőlünk kér? Indokoljuk meg a válaszunkat!

Az új szövetségről azt olvassuk, hogy „jobb” (lásd a szerdai tanulmányt), azonban a régi és az új szövetség alapvető elemeiben valójában nincs különbség. Ugyanaz az Isten kínálja fel az üdvösséget, ugyanazon az úton, kegyelemből (2Móz 34:6; Róm 3:24); mindkettőben Isten keresi a népet, amely hit által kéri a bűnbocsánat ígéreteit (Jer 31:34; Zsid 8:12); ugyanaz az Isten akarja beírni törvényét azoknak a szívébe, akik hajlandóak követni Őt a hit kapcsolatában (Jer 31:33; Zsid 8:10), legyenek akár zsidók, akár pogányok. Az Újszövetségben a kegyelem általi kiválasztásra válaszoló zsidók elfogadták Jézus Krisztust és az evangéliumát. Egy ideig ők voltak az egyház szíve, a „*maradék a kegyelemből való választás szerint*” (Róm 11:5), szemben azokkal, akik „*megkeményítették*” (Róm 11:7). Ugyanakkor pogányok, akik korábban nem hittek, elfogadták az evangéliumot és beoltattak Isten igaz népébe, a hívők közösségébe, ahol nem számít, mely néphez, fajhoz tartoznak (Róm 11:13-24). Tehát a pogányok, akik „*abban az időben Krisztus nélkül valók*” voltak, „*Izrael közösségéből kirekesztve, és az ígéret szövetségétől idegenek*” (Ef 2:12, ÚRK), Krisztus vérében szintén közel kerültek. Krisztus az „új szövetség” közbenjárója (Zsid 9:15), nemzetiségétől, fajtól függetlenül minden hívő számára.

„JOBBSZÖVETSÉG” (ZSID 8:6)

Tegnap megállapítottuk, hogy az alapelemek tekintetében megegyezik a régi és az új szövetség. Az alap a hit általi megváltás – hit Istenben, aki kész megbocsátani bűneinket, nem mintha bármi érdemünk lenne erre, csakis az Ő kegyelméből. Bűnbocsánata következtében olyan kapcsolatba kerülünk vele, amelyben hittel és engedelmesen átadjuk magunkat neki.

Mindezek mellett *A zsidókhöz írt levél* valóban „jobb szövetségnek” nevezi az új szövetséget. Hogyan értjük ezt? Milyen tekintetben jobb az egyik a másíknál?

Mi volt a „kifogás” a régi szövetséggel (Zsid 8:7-8)?

Nem a régi szövetséggel volt a baj, hanem az volt a gond, hogy a népnek nem sikerült hittel megragadni azt (Zsid 4:2). Az új annyiban jobb a réginél, hogy Jézus, akire a régi szövetségben csak az állatáldozatok mutattak, most megjelent valóságos halálával és főpapi szolgálatában. Tehát a régi szövetségben felkínált üdvösség ugyanaz, mint amit az új szövetséggel ajánl fel nekünk Isten, csak az újban nagyobb, teljesebb kinyilatkoztatást kapunk a szövetség Istenéről és a bűnbe esett emberiség iránti szeretetéről. Annyiban különb, hogy mindaz, amit az Ószövetség tanított a szimbólumok és képek által, beteljesedett Jézusban, akinek büntelen életét, halálát és főpapi szolgálatát jelképezte a földi szentélyszolgálat (Zsid 9:8-14).

Most tehát a szimbólumok, képek és példák helyett itt van maga Jézus, nemcsak mint Isten Báránya, aki vérét adta a bűneinkért (Zsid 9:12), hanem aki a Főpapunkként szolgál értünk a mennyben (Zsid 7:25). Noha a felkínált üdvösség ugyanaz, az új szövetség jobb a réginél a Jézusról nyert teljesebb kinyilatkoztatás és a benne található megváltás bemutatása miatt.

Olvassuk el Zsid 8:5 és 10:1 verseit! Milyen szót használ a bibliai író az Ószövetség szentélyszolgálataira? Hogyan segít ez a nyelvezet megérteni az új szövetség külön voltát?

Gondolkozzunk el ezen: Miért ismerhetjük meg Istent jobban Krisztus élete, halála és értünk végzett főpapi szolgálatával, mint a földi szentélyszolgálat állatáldozataiból?

AZ ÚJ SZÖVETSÉG PAPJA

A zsidókhöz írt levél nagy hangsúlyt helyez Jézusnak a mennyben végzett főpapi szolgálatára. Éppen az Újtestamentumnak ebben a könyvében találjuk az új szövetség legvilágosabb kifejtését, ami kiemeli, hogy Krisztus a Főpapunk. Ez nem véletlen. Krisztusnak a mennyben végzett szolgálata több szálon kapcsolódik az új szövetség ígéreteihez.

A régi szövetség igazságait az ószövetségi szentélyszolgálat tanította, aminek a középpontjában az áldozat és a közbenjárás állt. Állatokat vágtak le, a vérükkel pedig a papok jártak közben a népért. Természetesen ezek szimbolizálták az egyedül Jézusban nyerhető üdvösséget. Az ószövetségi szolgálatok önmagukban nem tették lehetővé a megváltást.

Zsid 10:4 szerint állatok halála miért nem teszi lehetővé a megváltást? Miért nem elegendő az üdvözítéshez egy állat halála?

Az áldozatok és a hozzájuk kapcsolódó papi közbenjárás mind Krisztusra mutattak, benne teljesedtek. Jézus lett az az Áldozat, akinek a vére az új szövetség alapja. Krisztus vére erősítette meg az új szövetséget, illetve tette a Sínai-hegynél kötött szövetséget az áldozataival együtt „régivé” vagy érvénytelenné. Egyszer és mindenkorra megtörtént az igazi áldozat (Zsid 9:26). Miután Krisztus meghalt, nincs többé szükség állatok feláldozására, a földi szentélyszolgálatok már betöltötték a szerepüket.

Mt 27:51 verse beszámol arról, hogy Jézus halálakor a földi szentély kárpitja kettéhasadt. Hogyan mutat rá ez az esemény is arra, hogy miért vált hatálytalanná a földi szentélyszolgálat?

Természetesen az állataldozatokhoz kötődött azoknak a lévitáknak a papi szolgálata, akik a földi szentélyben mutatták be az áldozatokat és jártak közben a népért. Miután megszűnt az áldozatbemutatás, már az ő szolgálatuk is véget ért. Jézusban minden beteljesedett, aki most saját vére érdemeivel szolgál értünk a mennyei szentélyben (lásd Zsid 8:1-5). *A zsidókhöz írt levél* kiemeli, hogy Krisztus a mennyei Főpapunk, aki saját vére ontása által lépett be ott a szentélybe (Zsid 9:12) és közbenjár értünk. Ez az alapja annak a reménynek és ígéretnek, amit az új szövetségben kapunk.

Milyen érzést vált ki belőlünk, ha megértjük, hogy Jézus a saját vérére mutatva jár közben értünk a mennyben? Mennyire ad ez üdvbizonyosságot?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Azzal, hogy Krisztus tanítványaival együtt vett részt a kenyér és a bor elfogyasztásában, elpecsételte magát a számukra Megváltójukként. Rájuk bízta az új szövetséget, amelynek az útján mindazok, akik elfogadják Őt, Isten gyermekeivé lesznek és közös örökösök Krisztussal. Ezzel a szövetséggel minden áldás, amit a menny az élet számára csak adományozhat, sőt az eljövendő élet is már az övék. A szövetség okmányát Krisztus vérével kellett ratifikálni, megerősíteni. A szent úrvacsora vételekor a tanítványok tartásuk előtt azt a végtelen áldozatot, amit Krisztus mindegyikünkért személy szerint meghozott, annak az áldozatnak egy részeként, amit az egész emberi nemzetségért hozott” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 564-565. o.).

„A békesség szövetségének legszembetűnőbb jellemzője a megbocsátó kegyelem különös gazdagsága a bűnösök iránt, ha megtérnek és elfordulnak vétkeiktől. Az evangéliumot Istenünk jóságos irgalmaként mutatja be a Szentlélek. *»Mert megkegyelmezek álnokságaiknak, és az ő bűneikről és gonoszágaikról meg nem emlékezem«* (Zsid 8:12) – jelenti ki az Úr a megtérőkről. Vajon elfordul Isten az igazságtól azért, hogy irgalmat gyakoroljon a bűnösökre? Nem! Isten nem szégyenítheti meg törvényét azzal, hogy eltúrja büntetlen áthágását. Az új szövetség alatt az élet feltétele tökéletes engedelmesség. Amennyiben a bűnös megtér és megvallja bűneit, bűnbocsánatot nyer, Krisztus érte hozott áldozata által Isten ezt megadja neki. Krisztus eleget tett a törvény követelményének minden megtérő, hívő bűnösért” (Ellen G. White: *God's Amazing Grace*. 138. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Az emberiség bűnesete óta egyedül Jézusban lehetséges a megváltás, még ha a különböző történelmi korszakokban eltérő módon is kaptunk kinyilatkoztatást erről az igazságról. A szövetségekkel nem ugyanez a helyzet?
- 2) Térjünk vissza a mai második White-idézethez! Mit ért „tökéletes engedelmesség” alatt White, ami a szövetségi kapcsolat követelménye? Egyedül ki az, akiről elmondható, hogy „tökéletesen engedelmes” volt? Az Ő engedelmissége hogyan tesz eleget annak, amit a törvény tőlünk megkövetel?

ÖSSZEFOGLALÁS: Az új szövetség a megváltási terv hatalmasabb, teljesebb és jobb kinyilatkoztatása. Mi hittel leszünk a részesei, a hitünk pedig a szívünkbe írott törvény iránti engedelmisségben mutatkozik meg.

BÓDÁS JÁNOS:

JÉZUSNAK HIGGY!

Isten szeret! – ezt hirdették (s mióta!)
kóbor szentek és prédikátorok,
díszes főpapok, nagy aranykeresztel,
s az ember mégis vakon tántorog.

Hinne, de nem tud... Pompa, rang, aranyfény,
szép szó, dísz-kereszt, fényes ünnepélyek
megváltó békét, mély szikla-nyugalmat
nem adhattak az ember bús szívének,

csak annak, aki nem emberre hallgat,
de ama néma, megkínzott Alakra,
Aki keresztjét a vállán cipelte
verejtékezve – s leroskadt alatta.

Ki nem keresztet tűzött ki díszül,
hanem a testét szegeztette fára,
s azt önmagával díszítette fel,
hogy vére legyen minden bűnök ára...

Kétkedő szív, ki győztes hitre vágyol,
Krisztusra hallgass, ki nemcsak beszélt,
de úgy szeretett, hogy tűrt, szenvedett,
és értünk adta drága életét!